משנה · אחרונים · תוספות רבי עקיבא איגר · סדר מועד

תוספות רבי עקיבא איגר
על משנה מגילה

רבי עקיבא איגר

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

תוספות רבי עקיבא איגר על משנה מגילה

רבי עקיבא איגר

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/תוספות-רבי-עקיבא-איגר-על-משנה-מגילה/
הקובץ נוצר ב־18 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
משנה א 4
משנה ב 4
משנה ג 4
משנה ה 5
משנה ז 5
משנה ח 5
משנה ט 5
פרק ב 6
משנה א 6
משנה ב 6
משנה ג 6
משנה ד 6
משנה ה 8
משנה ו 9
פרק ג 9
משנה ג 9
משנה ו 10
פרק ד 10
משנה ב 10
משנה ג 10
משנה ד 10
משנה ה 10
משנה ו 11
משנה ח 11

פרק א

משנה א

[אות א] **אלא שהכפרים**. מוקפים אם הם כפרים דעת תוספות דלא הקילו עליהם להקדים. ודעת הר"ן דרשאים ג"כ להקדים ליום הכניסה אבל לא רצו להקדים קורין בט"ו. ודעת הרמב"ן דאם רצו להקדים קורין בי"ד:

[אות ב] **במשנה מקדימין ליום הכניסה**. וכשם שהקילו חכמים על הכפרים להקדים כן הקילו עליהם שלא לקרות אלא מגילה של יום או אפשר שקורים אותה בלילה ביחיד ולמחר קורים אותה בעיירות בעשרה, הר"ן:

[אות ג] **בהרע"ב ד"ה אלא שהכפרים כו'**. **שיקראנה להם אחד וכו'**. ובתוספות (יבמות דף י"ד ע"א) כתבו בשם הירושלמי דבן עיר א"י להוציא אותם דמקרי אינו מחוייב בדבר וכ"כ הר"ן דא' מהכפר קורא אותה. ואפשר דמ"ש רש"י והרע"ב שיקרא א' מבני העיר היינו שיהא מקרא והם עונים אחריו מלה במלה:

משנה ב

[אות ד] **במשנה חל להיות אחר השבת**. דהו"ל י"א וטפי לא משכחת לה דמיום הכניסה ליהכ"נ לא מקדמינן עכ"ל רש"י וקשה לי הא בלא"ה אמרי' לקמן דעשר לא תקנו רבנן אלא דמכח הקושיא דחל בחמישי לדחי ליהכ"נ שלפניו דהו"ל י"א ועלה משנינן דמיהכ"נ ליהכ"נ לא מקדמינן. והו"ל לרש"י לפרש זה מקודם על בבא דחל בחמישי. אבל לענין דלא משכחת טפי מי"א ל"צ לה. וביותר דגם על הרישא דחל בה' ל"צ לה דפירכת הש"ס הנ"ל רק לס"ד דכדי שיספיקו היינו לטובת הכרכים שיהיה שהות להכפרים להספיק מים ומזון להם לזה פרכינן דבחל בה' לקדמו ליהכ"נ בכדי שיהיו פנויים ביום ה'. אבל למסקנא דמפני שמספיקים ממילא ליכא קושיא דמה טיבותא להכפרים בהקדמה דהא ביומו שהוא יום ה' ג"כ יוהכ"נ וכיון דרש"י פירש תחלה שהקילו שלא יצטרכו לבא לעיר והיינו מפני שמספיקים ממילא ליתא לפירכ' הש"ס וצ"ע:

משנה ג

[אות ה] **בהרע"ב ד"ה עשרה**. **ונזונים משל צבור**. והר"ן כ' דא"צ לזה רק כל שמשכימים ומעריבים בזה להיות מצוין בשעת התפלה בבהכ"נ מקרי י' בטלנים:

[אות ו] **בתוי"ט ד"ה והקהל**. **משום בימה**. והרמב"ם (סוף הלכות חגיגה) כ' הטעם מפני תקיעת חצוצרות והתחינה שאינן דוחים את שבת. ושניהם איתא בירושלמי הובא בכ"מ שם:

משנה ה

[אות ז] **במשנה אין בין י"ט לשבת.** קשה לי למ"ש הב"י (סימן רמ"ו ובהגהת ש"ע (שם) [רמ"ו] ס"ג) בשם שבולי לקט דאין אדם מצוה על שביתת בהמתו בי"ט. וכן הרמב"ן בס' תולדות אדם כ' די"ל דליכא בי"ט איסור שביתת עבדו. הובא בב"י (סי' תקכ"ו) א"כ אמאי לא חשיב במתני' דבין י"ט לשבת שביתת בהמתו ועבדו:

[אות ח] **וזה זדונו בכרת.** הא לענין תשלומים זה וזה שוים דמתני' רבי נחוניא בן הקנה היא ויה"כ כשבת לענין קלב"מ. גמרא:

משנה ז

[אות ט] **בתי"ט ד"ה פריעה. ובמצורע מוחלט כתיב.** דכתיב והצרוע אשר בו הנגע מי שצרעתו תלוי בגופו ולא בימים:

משנה ח

[אות י] **אין בין ספרים.** דעת הרמב"ן במלחמות פ"ק בסוגיא דסוכה ישנה דס"ת בעיא עיבוד לשמה ובתפילין ומזוזות לא בעיא עיבוד לשמה והא דלא חשיב לה הכא במתניתין משום דחומרי תפילין ומזוזות קא חשיב אבל לא קולייהו עיי"ש. ובשבת (ד' ע"ט ע"ב) הקשו תוספות דאמאי לא חשיב דס"ת כשר על גויל משא"כ בתפילין ומזוזות. ותירצו דלא הוי מחד טעמא אלא משום שזה דינו בקלף וזה דינו בדוכסוסטוס עיי"ש (ועיין בתוס' מנחות דף ל"ב ע"א ד"ה תפילין) ולי קשה אמאי לא חשיב דבס"ת כשר בכותב שלא כסדרן משא"כ בתפילין ומזוזות דבעי' דוקא כסדרן כדקיי"ל בא"ח (סי' ל"ב) וביו"ד (סי' רפ"ח) וצ"ע. אח"ז מצאתי בתשובת מוהר"ר יוסף קצבי (סי' ב') דהקשה כן מהר"י אפנדרי ומה דרצה לחלק שם דלא חשיב רק דבר הנראית לעין אחר כתיבה מהותו זה נסתר מדברי הרמב"ן הנ"ל:

משנה ט

[אות יא] **בהרע"ב ד"ה פר. ועשה כהוראתו.** אבל לא מיירי בפר העלם דבר של צבור דכתיב ביה הכהן המשיח יחטא דהא מרבי' בת"כ דאפילו כהן הדיוט יכול להביאו וכ"ש מרובה בגדים. תוס'. ועי' ביומא (דף נ"ז ע"א) תוס' ד"ה אני ראיתי וכו' דדעת ריב"א דאף פר הבא על כל המצות דשל צבור דוקא הכהן המשיח מקריבו ודעת הר"י שם כדעת תוס' בסוגיין הנ"ל:

[אות יב] **בהרע"ב ד"ה כהן המשמש. הראשון קרוי משמש.** ואפי' בשעה שמשמש האחר תחתיו בא הפר מכה"ג הקבוע שיחזור לעבודתו. אלא דנקט לכהן שעבר דאפילו בזה ליכא חילוק רק לענין פר יה"כ ועשירית האיפה אבל לשארי דברים שווים. תוס':

[אות יג] **הרע"ב ד"ה אלא פר. משמש בשמונה בגדים**. ואין הלכה כן דבסוגיא מוקמינן מתני' כר"מ אבל רבי יוסי ס"ל שני אינו לא ככה"ג ולא ככהן הדיוט ככהן הדיוט לא דמעלין בקודש ולא מורידין ככה"ג לא משום איבה. ובפ"ק דיומא פסקינן הלכתא בזה כר"י:

פרק ב

משנה א

[אות יד] **אבל קורים אותה**. בטורי אבן דקדק דבתחלה נקט מתני' הכל על הקורא ואמאי נקט אח"כ על השומע והו"ל למנקט אבל הלועז קורא לועזות. והאריך בזה ליישב. ולענ"ד דהרי באמת בשארי דברים בבהמ"ז וכדומה אינו יוצא בשמיעה אא"כ מבין לה"ק אבל אם מברך בעצמו יוצא אע"פ שאינו מבין כמ"ש תוספות והרא"ש בברכות (דף מ"ה) וכן פסקינן בש"ע א"ח (סימן קצ"ג) וא"כ אשמעינן הכא רבותא דלא מבעי' כשהלועז קורא בעצמו אשורית דיצא אלא אפילו שמע אשורית אף דבעלמא לא יצא מ"מ הכא יוצא דמ"מ איכא פרסומי ניסא כמ"ש ברכות שם:

משנה ב

[אות טו] **היה כותבה**. בירוש' הדא דתימא דפורים מותר בעשיית מלאכה. ואע"ג דכתיב משתה ושמחה וי"ט מ"מ כיון דלבסוף כתיב לעשות אותם ימי משתה ושמחה ואילו י"ט לא כתיב אלמא דהספד ותענית קבילו עלייהו ומלאכה לא קבילו עלייהו. גמרא פ"ק (דף ה' ע"ב). ולשינויא קמא דהתם דפורים אסור במלאכה צ"ל דמשנתינו דהכא מיירי בכפרים המקדימים וקוראים. פר"ח:

משנה ג

[אות טז] **בהרע"ב ד"ה אם עתיד. וביום לא יהיה בעיר**. והר"ן והרא"ש דקדקו מדברי הרי"ף בנתעכב במקרה ביום כיון שלא היה בדעתו לכך קורא כמקומו. וכן פסקי' בש"ע:
[אות יז] **בתי"ט ד"ה אם עתיד. כתב הר"ן**. והרא"ש כתב דודאי לישנא דהש"ס משמע דרבא אכולה מתני' קאי וגם בבן עיר שהלך לכרך תליא בעתיד לחזור בליל י"ד כיון דבזמן חיוב קריאת מקומו אינו עמהם נסתלק ממנו חובת קריאת אנשי מקומו וקרינן ביה מוקף ב"י ואף אם חוזר לעירו קורא בט"ו:

משנה ד

[אות יח] **בהרע"ב ד"ה הכל כשרים. לאתויי נשים**. בתוס' (פ"ק דף ד') הוכיחו דנשים אין מוציאות אנשים ונתקשו בטעמא דמלתא והטורי אבן שם כ' עפ"י דברי תוס' דהא

דצריך קרא לחייב נשים במצה היינו דהך דאף הן היו באותו נס הוא רק סברא דרבנן. וא"כ י"ל כיון דאסתר ברוח הקודש נאמרה הוי כמו דאורייתא והיה החיוב רק לאנשים אלא מדרבנן הוסיפו לחייב נשים מטעם דאף הן היו באותו הנס וא"כ חיובא דנשים אינו ברה"ק והוי כמו חיוב דרבנן דאינו מוציא לחיוב דאורייתא עיי"ש. ולענ"ד הא תוס' בפסחים (דף ק"ח ע"ב) ד"ה היו כתבו והא דאמרינן דפטורות מסוכה אע"ג דהן היו באותו הנס כו' (היינו אף דקרא כתיב האזרח למעוטי נשים. דהתינח אם סברא דהן היו באה"נ הוי דאורייתא מש"ה בסוכה פטורות דהתורה פטרתן אבל כיון דהוי רק סברת דרבנן א"כ מה בכך דתורה פטרתן מ"מ לחייבינהו דרבנן), התם בעשה דאורייתא אבל בד' כוסות דרבנן תקנו גם לנשים. נ"ל כוונתם דדוקא במילי דרבנן כמו ד' כוסות וחנוכה דעיקרו דרבנן מעיקרא כי תקנו תקנו גם לנשים שהיו באה"נ אבל במצות דאורייתא לא תקנו חז"ל חיובא ביחוד לנשים. וא"כ ליתא לדברי ט"א דאם מצד רה"ק לא נתחייבו נשים לא היה להם לחכמים לעשות חיוב ביחוד לנשים כמו דלא עשו בסוכה:

[אות יט] **בהרע"ב ד"ה חוץ מחרש כו'. ולא השמיע לאזניו**. כ"ה בגמרא והטעם כיון דא"י להשמיע לאזניו אינו מחויב בדבר ע"כ א"י להוציא. והכי קיי"ל בש"ע (סימן תקפ"ה) לענין תקיעה דחרש המדבר ואינו שומע א"י להוציא אחרים בתקיעה והיינו ג"כ כיון דהוא א"י לשמוע אינו מחוייב בתקיעה. ותימא. דהרא"ש בברכות (ד' כ') הקשה מ"ש דנשים דאינן מוציאות אנשים בבהמ"ז משום ספק דלמא אין מחויבות בבהמ"ז כ"א מדרבנן ולא אתי דרבנן ומפיק דאורייתא ומ"ש באיש שאכל רק שעורא דרבנן דמוציא למי שאכל שעורא דאורייתא. ותירץ דאיש אע"ג שלא אכל כלום דין הוא שיוציא דכל ישראל ערבים זב"ז וכמו דבברכת המצות אם יצא מוציא אלא דבברכת הנהנין מדרבנן אמרו שלא יברכו בלא הנאה אבל אשה אינה בכלל הערבות עכת"ד. וא"כ הכא דליתא לתירוצו דהרא"ש דהא מיירי באנשים דיש דין ערבות תיקשי מ"ש מיצא מוציא. וע"כ נלע"ד דאין כוונת הרא"ש לחלק בין אנשים לנשים אלא כוונתו דחילוק יש בין יצא מוציא לאינו מחויב במצוה זו בעצמותו דערבות רק במי שמחוייב ג"כ במצוה זו מש"ה אף שהוא כבר יצא לעצמו מוציא לאחרים. אבל במצוה שאינו בר חיובא כלל דהיינו לפי הצד דנשים אינם מחוייבות בבה"מ מדאורייתא אינם ערבים על מצוה דבהמ"ז. אבל לא שיש חילוק בין איש לאשה. ולפ"ז במצות דנשים חייבות גם הם בכלל ערבות ושייך בהו דינא דאם יצא מוציא. וכ"מ גבי ינאי מלכא ומלכתא דכריכו רפתא משמע דאם היה שמעון בן שטח אוכל כזית היה מוציא גם למלכתא והא לצד דנשים בבהמ"ז דאורייתא מה מהני שאכל כזית הא חיובא דידיה רק מדרבנן ודידה דאורייתא (דדוחק לומר דהיא

לא אכלה כדי שביעה) ואתינן עליה רק מטעם יצא מוציא. גם לא מצינו בשום דוכתא דבאשה לא יהיה הדין אם יצא מוציא וע"כ נ"ל דליתא למ"ש בס' דגול מרבבה דאיש שכבר התפלל א"י להוציא לאשה דלא התפללה דל"ש כאן דין דיצא מוציא דאשה אינה בכלל ערבות אלא דמסתפק דאפשר רק נשים אינן ערבים אבל ערבות דאנשים היא גם על הנשים. ולדבריו אשה שיצאה ידי קידוש אינה יכולה להוציא לאחרים שלא יצאו. ולדעתי ז"א. דנהי דראייתי מינאי מלכא יש ליישב לצד ספיקו דערבותן דאנשים הוא גם על הנשים. מ"מ דראיה ממתני' דהכא מכרעת דאין כוונת הרא"ש כפשוטו. עיין מ"ש בגליון (מ"ח פ"ג) דר"ה ובגליון (משנה ג' פ"ג דברכות):

[אות כא] **בתי"ט ד"ה ר"י וכו'**. **הוי קטן תרתי**. ועי' בהר"ן שכתב דהרמב"ן תירץ דטעמא דרבנן דקטן לא מקרי חיובא כלל דעליו אין המצוה אלא על אביו לחנכו. וההיא דבן מברך לאביו היינו בן גדול. והא דמוקמינן (פ"ג דברכות) באכל שיעורא דרבנן היינו משום אשה מברכת לבעלה ולא זכיתי להבין הא בברכות שם אמרינן ולטעמיך קטן בר חיובא הוא אלא דאכל שיעורא דרבנן. ולהרמב"ן הא בקטן לא מהני אף שאכל אביו שיעורא דרבנן ומיירי רק בבן גדול ואיך אמרינן קטן בר חיובא הוא וצע"ג:

[אות כ] **במשנה ולא טובלין ולא מזין**. בתוספות ופיר"ת דב' טבילות היה א' לפני הזאה לקבל הזאה ואותה הוי בלילה וא' אחר הזאה והוי ביממא וכו' ומ"מ ק' הכא באיזה טבילה מיירי וכו' ואי מיירי באותה שלאחר הזאה וכו'. וקשה לי דמה הכריחם להמציא דהיה חיוב ב' טבילות דהיינו דאחר הזאה בעי' טבילה בעצמותו ולא בפשוטו דטבילה א' היה ביום הז' לטהרת טומאתו כמו טמא שרץ וזב וזבה דצריכים טבילה ביום האחרון דטומאתן ביום דוקא ה"נ טמא מת. וטבילה זו הברירה בידו אם לעשותו כיום הז' קודם ההזאה ואזי סגי בטבילה זו דעולה לשתיהן לקבלת הזאה ולטהרה מטומאה אבל אם אינו רוצה ביום הז' לטבול עד אחר ההזאה מ"מ צריך טבילה קודם הזאה לקבלת ההזאה ואזי יכול לעשות טבילה זו בלילה ואינה עולה לטהרתו כיון דהוא בלילה וא"כ שפיר קתני ואין טובלין קודם לאין מזין היינו אם רצונו שהטבילה דקודם הזאה יעלה ג"כ לטהרתו צריכה להיות ביום. גם בלא"ה הא זה ברור דזב וזבה צריך להיות טבילתן ביום א"כ אצטריך ואין טובלין להנך דאין בהם הזאה וצ"ע:

משנה ה

[אות כב] **במשנה ולמוספין**. ואף דלא קרב קודם תמיד של שחר ולא אחר תמיד של בין הערבים עי' בהרע"ב (רפ"ה דפסחים) מ"מ הכשר המוספים הוא כל היום אלא דדבר

אחר מעכב עליהן או דאפשר דאם בדיעבד הקדים מוספים לתמיד של שחר או שהקריב אחר תמיד של בין הערבים כשר חידושי הרשב"א:

[אות כג] שם **במשנה ולוידוי הפרים**. אף דכבר תנא כל היום כשר לסמיכה ממילא ידעינן דוידוי כשר כל היום דהוידוי היה בשעת סמיכה מ"מ היה ס"ד דוידוי זה אינו כוידוי דשאר סמיכות ואינו כשר כל היום ויגרום נמי לסמיכה זו שלא תהיה כשר כל היום. תוס':

[אות כד] **בתי"ט ד"ה לקריאת המגילה. ובתרווייהו נמי א"צ כהן**. תמהני מאד הא מקרא מלא זאת תורת המנחה הקרב אותה בני אהרן דמיירי בהגשה כדאיתא בסוטה (דף י"ד) וכן בספ"ק דקדושין ילפינן מיניה דהגשה פסולה בנשים ובתוס' קדושין שם כתבו דמהגשות ואילך מיירי בכהנים והתי"ט שם העתיק לדברי תוס' ולא הרגיש דהוא סתירה לדבריהם דהכא:

משנה ו

[אות כה] **במשנה ולהקטר חלבים**. הא דלא קתני ג"כ להרמת הדשן משום דבשום פעם לא היו רגילים לתרום קודם אשמורה הראשונה תוספת (פ"ק דיומא ד' כ' ע"ב). ואינני מבין דבריהם הקדושים. הא בפשיטות י"ל דקחשיב רק מה דמצותו בלילה דוקא בזה השמיענו דכל הלילה כשר לכך. אבל הרמת הדשן הלא אף לכתחלה מרימים מקרות הגבר דהוא בעמוד השחר כמ"ש הרמב"ם (פ"ב מהלכות תמידים ומוספים) ואין מצותו דוקא בלילה. שוב ראיתי דהתוספות (פ"ב דיומא דף כ"ז ע"ב) בד"ה איכא שכתב להדיא דתרומת הדשן דוקא בלילה עיי"ש:

פרק ג

משנה ג

[אות כו] **בתי"ט ד"ה קדושתן. מדלא כתיב**. ומהרי"ט בתשו' (ח"א סי' קכ"ג) כתב דהכי דייקי' דודאי אי היה כתיב והחרבתי את מקדשיכם היה אפשר לפרש מקדשיכם שהיה כבר בשעת החורבן אבל לשון שממה אינו נופל אלא על שעת חורבתה מכבר שנים רבות ואינה נבנית כדכתיב על הר ציון ששמם. ואילו נחרב וחזר ונבנה תיכף אף שהיה נופל עליו לשון חורבן לא היה נופל עליו לשון שממה, והכא דכתיב והשמותי את מקדשיכם אלמא קדושתן אף כשהן שוממים אף אחר שנחרבו עיי"ש וכ"כ המהרי"ט בדרשותיו (פ' וישב דרוש א') ועיי"ש מ"ש עוד בזה ועי' במ"ש המ"ל (פ"א מהלכות קרבן פסח הלכה ה') ובתשו' מוצל מאש (סי' מ"ג):

משנה ו

[אות כז] **בתי"ט ד"ה אין מפסיקין וכו'**. **י"ל דמ"מ בתעניות משכחת כו'**. כתב הלח"מ שמצא בירושלמי רבי סימון בשם ריב"ל אין לך טעון ברכה לפניו ולאחריו אלא שירת הים ועשרת הדברות וקללות שבת"כ ושבשמ"ת ע"כ, וא"כ א"צ לכל הדחוקים ומשנתינו עולה יפה בלי גמגום ע"ש:

פרק ד

משנה ב

[אות כח] **בתוי"ט ד"ה זה הכלל. לא אתי לאתויי**. עיין בתוי"ט (בפ"ב מ"ג) דיבמות:

[אות כט] **שם בתי"ט ד"ה אבל מוסיפין וכו'. ואחרים מפרשין וכו' ובשבת דוקא מוסיפים משום דליכא יומא דעדיף מיניה הר"ן**. ותמוה לי הא סברא זו נסתר מהברייתא (בדף כ"ג ע"א) רע"ק אומר בי"ט חמשה וביוה"כ שבעה ובשבת ששה אין פוחתין מהן אבל מוסיפים. והא עכ"פ קאי אדסמיך ליה דהיינו שבת והרי לרע"ק דיוה"כ טפי גברא משבת ואפ"ה מוסיפים בשבת ולא אמרי' דמשוי ליה ליוה"כ א"כ ה"ה לדידן ביו"ט ויה"כ. וצלע"ג:

משנה ג

[אות ל] **בהרע"ב ד"ה ואדם כיוצא. אם אמר דמי עלי**. והא דלא מוקמינן בהקדיש עבדו כנעני דגופו קדוש דאית' בירושלמי דע"כ שמין בג' כדי שלא ישמעו ויברחו. תוס':

משנה ד

[אות לא] **בהרע"ב ד"ה מדלגין בנביא. מפרשה לפרשה כו'**. אבל לא מנביא לנביא. ובנביא של שנים עשר מדלג. מסוף הספר לתחלתו. גמרא. ופירש"י מסוף הספר לתחלתו למפרע. וכתב בכ"מ דבנביא של שנים עשר לא ידלג מנביא לנביא למפרע. אבל בנביא אחד מדלג מסופו לתחלתו מידי דהוי אשאר נביאים עכ"ל. ועי' במג"א לא"ח (סי' קמ"ד ס"ק ד'):

משנה ה

[אות לב] **בתוי"ט ד"ה והוא נושא. משום סיפא**. ובט"א כתב די"ל למאי דקי"ל בש"ע (סימן קכ"ח סעיף כ"ה) הוא מסוגיא דסוטה (דף ל"ח.) דבהכ"נ שכולה כהנים אם אין שם אלא יו"ד כולם עולים לדוכן יש שם יותר מעשרה היתירים מעשרה יעלו לדוכן והעשרה עונים אחריהם אמן עיי"ש. ולזה קמ"ל במתני' היכי דאין כולן עולים המפטיר בנביא הוא מן העולים:

[אות לג] **במשנה או רבו**. בט"א כתב דהיינו באין לו אב. אבל ביש לו אב האב קודם. ול"ד להנהו דמתני' (דספ"ב דב"מ) דרבו קודם. דהכא דהוא זכות הקטן וכבוד האב קודם לזכות בו כמו דיורשו. וגם בהנהו דבב"מ על הבן מוטל להקדים כבוד רבו. משא"כ הכא שהוא דבר הבא מאליו ע"י תקנת חז"ל מטעם דמפרש בגמרא אביו קודם:

משנה ו

[אות לד] **בהרע"ב ד"ה רי"א. הנאה מהם לעולם**. אבל ראה ונסתמא פורש עיי"ש וכ' תוס' אע"ג דר"י ס"ל בב"ק דסומא פטור מן המצות וחייב רק מדרבנן והוי ב' דרבנן אפ"ה ל"ד לקטן דמודה ר"י דאינו פורס ע"ש דכיון שהוא גדול ובר דעת עדיף מקטן:

משנה ח

[אות לה] **בהרע"ב ד"ה סכנה. שלא תכנס בראשו**. ותוס' כ' פר"ת בשעת הסכנה יכול להסתכן בהן ולא תגין עליו המצוה ולא יעשה לו נס כמו לאלישע בעל כנפים:

[אות לו] **שם בהרע"ב ד"ה ציפהו זהב. והכתוב אומר**. וכ"כ רש"י והר"ן אבל לכאורה אינו מספיק דאטו זהב מן האסור לפיך. וברש"י במנחות (דף מ"ו ע"ב) כתב על ציפן זהב דהטעם דעור בעיא דאפי' קשירתן אינן אלא רצועות במינו כדאיתא (בפ' הקומץ דף מ"ה) ואח"כ גבי טלה עליהן עור בהמה טמאה כ' רש"י דבעינן מן המותר בפיך ובסנהדרין (דף מ"ח ע"ב) כ' רש"י על ציפן זהב דפסולות דהלכה למ"מ הוא: